

Vlaams
Parlement

vergadering **C238 – ECO32**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 13 juni 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Björn Rzoska tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het actieplan om bijkomende stageplaatsen en IBO's te verzekeren - 1808 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Peter Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Vlaamse arbeidsproductiviteit - 1809 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over aanmoedigingspremies tijdskrediet en loopbaanonderbreking - 1816 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het belang van ICT-profielen en economische migratie - 1893 (2012-2013)	9

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Vraag om uitleg van de heer Björn Rzoska tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het actieplan om bijkomende stageplaatsen en IBO's te verzekeren - 1808 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, deze vraag om uitleg is gebaseerd op de discussie die we op 29 mei hadden in de plenaire vergadering, over de uitstroomcijfers met betrekking tot de knelpuntvacatures. In de marge van die discussie hadden we het ook over de individuele beroepsopleidingen (IBO's), en het feit dat het op dit moment zeer moeilijk blijkt om de vooropgestelde doelstellingen van die IBO's te realiseren. Dit jaar zouden we er normaal gezien 15.500 realiseren. Ook in 2012 haalden we de doelstelling van 13.500 niet.

U hebt toen aangekondigd dat u volop bezig was en met de sociale partners een en ander aan het afronden was in een actieplan, om die doelstelling alsnog te halen, ook rekening houdend met het feit dat in 2014 de doelstelling 17.000 IBO's is. Het is zeer goed nieuws dat u inziet dat daar een versnelling nodig is om die doelstellingen te halen.

Aangezien het er tijdens de plenaire vergadering naar uitzag dat u bijna klaar was met dat actieplan, wil ik u daar een paar vragen over stellen. Kunt u ons een overzicht geven van de acties die in dat plan zijn opgenomen? Wie is er betrokken bij het opstellen van het plan? Wat is de timing van de verschillende stappen die in het plan zijn opgenomen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Rzoska, ik kan u nog niet zeggen welke acties er in het plan zitten, want het is nog niet afgerond. Normaal gezien zou ik vorige week vrijdag een gesprek gehad hebben met de sociale partners, maar op vraag van de voorzitter van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) is dat uitgesteld naar het einde van de maand.

Wie zijn er allemaal bij betrokken? De Vlaamse sociale partners, die u wellicht kent. Vanuit werkgeverskant zijn dat het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka), de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en de Boerenbond, vanuit vakbondskant zijn dat het Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV), het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV) en de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB). Eind juni hebben we dus een gesprek. Ofwel is er dan een akkoord, waar ik achter kan staan, ofwel is dat niet het geval en zal ik de nodige maatregelen nemen, zodat nog voor het reces de maatregelen worden genomen die moeten worden genomen. Ik zal die dan ook naar de ministerraad van de Vlaamse Regering brengen. Maar nu kan ik daar niets meer over zeggen, omdat we nog in overleg zijn.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Ik heb daar uiteraard begrip voor, minister. Ik hoop alleen dat van uitstel geen afstel komt, gezien de hoogdringendheid van dit dossier. Het was misschien een iets te snelle opvolgvraag na de plenaire vergadering, maar zoals het de oppositie past, volgen wij u in uw spoor.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Peter Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Vlaamse arbeidsproductiviteit - 1809 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy: Minister, enige tijd geleden is Flanders Outlook 2013 uitgekomen. Wat mij daarin frappeerde en wat ik met u eens wou bespreken, zijn de cijfers over de arbeidsproductiviteit. De Nationale Bank heeft een tijdje geleden cijfers bekendgemaakt over de productiviteit van arbeid en kapitaal, die ook in België niet geweldig stijgt, om niet te zeggen dat ze stagneert.

Hier gaat het vooral over arbeidsproductiviteit. Dat past ook in het hele debat over de loonkosthandicap. We moeten zonder enige twijfel iets doen aan de loonkost per uur, maar als we kijken naar de statistieken van de loonkost per eenheid product, blijkt die nog slechter te zijn voor België en Vlaanderen. Het aspect arbeidsproductiviteit zit daarin vervat.

Wat is uw inschatting van de oorzaak van de verslappende arbeidsproductiviteit in Vlaanderen? In Flanders Outlook staat dat als we vergelijken met de ‘benchmark regions’, het eigenlijk wel meevalt. Als we in een breder perspectief kijken, valt het echter meer tegen. Er is in ieder geval een verzwakking van onze positie als bijna-wereldkampioen in de arbeidsproductiviteit, die we in de vorige eeuw nog waren. In 1995 waren we nog 2e in een lijst van 131 regio’s, vandaag zijn we afgezakt tot de 15e plaats. Vlaanderen heeft veel bevoegdheden op dat vlak, qua research and development, onderwijs en dergelijke meer.

Maar er zijn ook andere oorzaken mogelijk, bijvoorbeeld het opnemen van een bepaalde groep laaggeschoolden in de werkgelegenheidsstatistieken, waardoor de productiviteit in het algemeen wat kan dalen. Je zou dus ook kunnen zeggen dat het geen slechte indicator hoeft te zijn. Het is een mix van verschillende zaken. Er staat geen enkele uitleg in Flanders Outlook. Ik wacht dan ook met spanning op uw ongetwijfeld verhelderende antwoord, waarvan ik hoop dat het in de positieve richting gaat.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: In 1995 waren de cijfers van de arbeidsproductiviteit inderdaad zeer goed. De data over de huidige arbeidsproductiviteit lopen tot 2009. 2009 was een crisisjaar, met een inzinking van het bruto binnenlands product (bbp) in alle westerse landen en regio’s. Ook de arbeidsproductiviteit, hetgeen geproduceerd wordt met de beschikbare arbeidskrachten, daalde in elke benchmarkregio. Vlaanderen is daar geen uitzondering op.

We kunnen het natuurlijk ook relatief bekijken. Relatief gezien hield Vlaanderen goed stand in 2009. Voor het bbp per inwoner stond het Vlaamse Gewest tiende in 2008 en klom het zelfs naar de achtste plaats in 2009. De werkloosheidsgraad van het Vlaamse Gewest was vijfde in de lijst en steeg naar de vierde plaats in 2009.

In de definitie van arbeidsproductiviteit staat het bbp in de teller en de totale werkgelegenheid in de noemer. 2009 was een jaar waarin de werkgelegenheid bij ons min of meer op peil werd gehouden. De teller daalde, hoewel niet meer dan in de andere landen, maar de noemer daalde minder. Wij behielden onze werkgelegenheid, dankzij maatregelen zoals tijdelijke werkloosheid of doordat sommige groepen wel of niet in de noemer worden opgenomen, zoals u zelf zei. Als de teller overall ongeveer dezelfde evolutie kent, maar de noemer blijft bij ons hoger omdat er minder daling is van de werkgelegenheid, dan zakt onze arbeidsproductiviteit. Dat is volgens mij de verklaring. Als je de vier benchmarkregio’s bekijkt die in 2009 een hogere arbeidsproductiviteit realiseerden dan het Vlaamse Gewest, dan kenden die inderdaad een sterkere daling van de totale werkgelegenheid: in Oost-Nederland min 0,9 procent, West-Nederland min 0,8 procent, Zuid-Nederland min 1,6 procent en Baskenland zelfs min 5,9 procent. Wij zaten op dat moment op min 0,3 procent, wat een betere situatie is. Dat verklaart de verlaging van de arbeidsproductiviteit.

Men zegt mij dat de arbeidsproductiviteit in de jaren na 2009 weer aantrekt: plus 5,2 procent in 2010, plus 1,9 procent tot plus 2,5 procent van 2011 tot 2013. We blijven daar hangen rond een derde plaats.

Hoe kunnen we de arbeidsproductiviteit doen toenemen? Dat is een heel moeilijke vraag. Het beste is ervoor te zorgen dat het bbp stijgt. Ik zal grof doen en dat onmiddellijk afronden: als

de teller stijgt en de noemer daalt, dan stijgt de totale breuk natuurlijk heel goed. Als je de arbeidsproductiviteit als ideaal beschouwt, moet je ervoor zorgen dat het bbp groeit en dat de werkgelegenheid slechter wordt. Je moet dus meer bbp realiseren met minder mensen. Dan is de arbeidsproductiviteit de hoogste. Dat is altijd de discussie geweest. Ik zal u een voorbeeld geven. Tegenwoordig zijn er heel wat strijkateliers. In de ene shop wordt de strijk gedaan door mensen. Stel dat het in een andere shop mechanisch gebeurt, door bijvoorbeeld een hemd op een pop te hangen – wat al gebeurt, het is geen fictief voorbeeld – dan zal de bbp-groei bij beide shops hetzelfde zijn, maar in de ene shop zal de werkgelegenheid veel lager zijn dan in de andere. In de ene shop zal men met minder mankracht hetzelfde bbp verzetten. Wat is dan het beste?

Het is een wisselwerking. Wij moeten proberen onze economie zo veel mogelijk te laten groeien. Dan kom je terecht bij het Nieuw Industrieel Beleid, waar we, minister Peeters, minister Lieten en ikzelf, samen met de andere ministers van de Vlaamse Regering onze schouders onder zetten om het industrieel beleid in een nieuwe tendens te steken, waarbij we concurrentieel kunnen zijn met de buurlanden. Tegelijkertijd moeten we ervoor zorgen dat er voldoende werkgelegenheid is en vooral dat de vraag en het aanbod op elkaar aansluiten. Dat komt straks ook bij een van de andere vragen aan bod: als er wel vraag is naar arbeidskrachten, maar je die vraag niet kunt invullen, dan is dat ten nadele van de groei. Dan zit je weer met het probleem van de arbeidsproductiviteit. Anders gezegd: die arbeidsproductiviteit is een complex geheel en maar één paramater binnen vele.

Ik denk dat de Vlaamse Regering met het Nieuw Industrieel Beleid en heel het arbeidsmarkt-beleid zoals ze dat vandaag voert, maximaal inspelt op de dingen waar ze op kan inspelen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy: Ik begrijp dat je ontegensprekelijk kunt zeggen dat de daling in de benchmarkregio's voor het grootste deel te wijten is aan de crisis. Als je het echter bekijkt op de langere termijn, dat we van 1995 tot nu van de tweede naar de vijftiende plaats gezakt zijn, is het moeilijk om dat enkel een crisiseffect te noemen.

Ik denk dat er wel degelijk een 'flashlight' is als het gaat over arbeidsproductiviteit. Ik geloof niet dat het aandeel van minder productieve werkenden of actieven in het geheel dermate is gestegen in die periode dat we het helemaal daaraan kunnen wijten. Ik denk dat we wel degelijk wat van onze voorsprong aan het afgeven zijn. U hebt een aantal punten opgesomd die essentieel zijn om ervoor te zorgen dat we de algemene gemiddelde arbeidsproductiviteit op peil houden. De onderwijshervorming is ook zo'n punt. Als je niet meer werkenden hebt – want op een bepaald moment stopt het – en ook de kapitaalaangroei zal de volgende jaren niet spectaculair zijn, dan is er maar één brandstof voor de economie: de groei van de arbeidsproductiviteit.

Minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over aanmoedigingspremies tijdskrediet en loopbaanonderbreking - 1816 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, minister, dit is een opvolgvraag. Niet alleen ik, maar ook veel collega's hebben de voorbije jaren zowel schriftelijke als mondelinge vragen gesteld over dit onderwerp.

Iedereen kent het federale systeem van tijdskrediet en loopbaanonderbreking. Het wordt ondersteund door Vlaamse aanmoedigingspremies. In 2012 hebben we daar 50 à 55 miljoen euro aan besteed. De regeling moet ervoor zorgen dat Vlaamse werknemers en ambtenaren de keuze maken om in te stappen in het federale systeem. Er is al jaren discussie over de aanmoedigingspremies. Er zijn niet alleen vragen over de effectiviteit en het nut, maar er zijn ook besparingsredenen.

Er is de complementariteit met de federale maatregelen. Het federale systeem is door het regeerakkoord-Di Rupo aangepast begin 2012. Dat heeft een effect gehad op onze Vlaamse aanmoedigingspremie: er was vorig jaar een lichte daling van de aanvragen. Maar 2012 blijft op een na wel het meest succesvolle jaar inzake de aanmoedigingspremies. Dat ‘succesvolle’ kunt u interpreteren zoals u wilt.

Er wordt hier, in het parlement, binnen de regering, al enige tijd gesproken over een aanpassing van ons systeem, al van vóór 2012. Filip Watteeuw stelde er in maart 2011 nog een vraag over, maar ook in 2010 en 2009 werden er reeds vragen over gesteld.

Het is een complexe materie die samenhangt met het sociaal overleg. Het ligt zeer gevoelig. Dat hebben we ondervonden in 2010 toen een bepaald voorstel opdook. Ik zie dat u daar nog goede herinneringen aan hebt. De kranten stonden er vol van. Er waren voorstanders en tegenstanders van de aanpassing. De werknemers en werkgevers stonden lijnrecht tegenover elkaar. U zei toen dat u het overleg zou aangaan en dat u de aanpassingen zou onderzoeken. U wou zich niet vastpinnen op een timing. Dat is altijd verstandig in de politiek. Ondertussen is het wel 2013, ooit moeten we wel landen. Ik had begrepen dat het uw ambitie was om aanpassingen door te voeren om verschillende redenen.

Ik heb eens geïnformeerd bij de administratie, maar ik werd doorverwezen naar uw kabinet. Dat is niet onlogisch. Ik heb uw beleidsbrief er nog eens bij genomen. Ik las daar nog eens dat u hier in het kader van ‘werkbaar werk’ werk van zou maken. Daarom stel ik opnieuw een vraag.

De heer Sabbe stelde u schriftelijke vragen over de cijfers en over de nood aan onderzoek naar de effectiviteit en efficiëntie van de aanmoedigingspremies. Hij had het over de ‘perverse effecten’ van het systeem. Die zijn wat collega Sabbe betreft wellicht bewezen, maar wat u betreft nog niet. U kondigde toen een onderzoek aan naar de efficiëntie en effectiviteit. Ik ben benieuwd hoe het daarmee staat. Wetenschappelijk onderzoek kan een goede basis zijn voor de nodige aanpassingen. Het zijn budgettair krappe tijden. Het geld dat we uitgeven, moet nuttig besteed zijn. De effectiviteit en efficiëntie van de maatregel moet in alle objectiviteit tegen het licht worden gehouden. Dit moet in goed overleg met de sociale partners gebeuren.

De federale overheid voert in elk geval aanpassingen uit. In 2012 en ook dit jaar staat er nog een en ander op het programma van federale minister van Werk De Coninck voor de openbare sector en het systeem van loopbaanonderbreking. De Vlaamse Regering kan niet achterblijven, integendeel, we hebben de ambitie om koploper te zijn.

Minister, hoever staat u intussen met het onderzoek naar de effectiviteit en efficiëntie? Zijn er perverse effecten van ons systeem van Vlaamse aanmoedigingspremies? Wat zijn de resultaten van het onderzoek? Of wat verwacht u op dat vlak? Hoe staat het met de aanpassingen? Wat houden die juist in? Wat heeft het overleg met de sociale partners opgeleverd? Als er op korte termijn geen aanpassingen op uw programma staan, welke timing hebt u dan?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Bothuyne, ik ben blij dat u minstens twee keer zegt dat het een onderdeel vormt van het sociaal overleg. Dat klopt. Er zijn akkoorden over gesloten in het verleden. Dat maakt het niet zo eenvoudig. We willen daar rekening mee houden. We moeten tot een akkoord komen met de sociale partners. Dat is moeilijker dan

alleen beslissen. Dat is onze keuze. Natuurlijk moeten we de knoop doorhakken als het overleg niet slaagt.

We hebben een interne oefening opgezet voor de socialprofitsector. We hebben microsimitaties gehouden. We hebben een vergelijking gemaakt van het netto-inkomen op jaarbasis van een deeltijdse job plus aanmoedigingspremie met dat van een voltijdse baan. Dat is de meest correcte vergelijking. Op basis van realistische loongegevens gaf die oefening aan dat niemand die voltijds werkt, minder zou verdienen dan iemand die deeltijds werkt en tijdskrediet heeft. Vandaar dat er volgens de aanwezige sociale partners geen perverse effecten waren. Er is niemand die minder werkt maar toch meer verdient door de aanmoedigingspremies.

Wel is het zo dat de netto meerinkomsten van voltijds werken ten opzichte van deeltijds werken met tijdskrediet en aanmoedigingspremie, klein zijn. Zo kan 50 procent deeltijds werken, dus iemand die parttime gaat werken, ten gevolge van ons fiscaal systeem waardoor iemand die veel verdient en minder gaat verdienen in een andere schaal terecht komt, en ten gevolge van de federale en Vlaamse premies, resulteren in 80 tot 90 procent van zijn voltijds loon. Iemand die 80 procent gaat werken, kan 90 tot 95 procent van zijn voltijds loon krijgen. Niemand wordt volledig gecompenseerd, maar er is inderdaad wel een serieuze compensatie.

Over de effecten van de Vlaamse aanmoedigingspremies hebben we twee studieopdrachten gegeven. Een eerste studieopdracht onderzoekt de wijze waarop het huidige potentieel arbeidsvolume in de social profit kan worden verhoogd, zodat de capaciteitsproblemen kunnen worden opgevangen. Die studie focust vooral op de relatie tussen enerzijds capaciteitsproblemen en anderzijds de bestaande regelgeving.

Ik zal het helemaal anders zeggen: er zijn heel wat regels bedacht en uitgewerkt om ervoor te zorgen dat de socialprofitsector attractief wordt, maar die kan ook capaciteitsproblemen met zich meebrengen. Als een van die regels bijvoorbeeld is dat het personeel meer vakantie-dagen krijgt vanaf een bepaalde leeftijd, dan moet daardoor opnieuw elders capaciteit worden gezocht om rond te komen.

Dat onderzoek zal net na de zomer van 2013 van start gaan. Het zal afgerond zijn tegen eind mei 2014. Ze zullen effectief bekijken of regelingen zoals deeltijdse arbeid, zorgkrediet, landingsbanen en loopbaankrediet opportuniteiten bieden voor personeelsinzet, maar ook of ze problemen kunnen geven voor de arbeidsorganisatie.

Een tweede studie die werd uitbesteed rond aanmoedigingspremies gaat over de aanmoedigingspremies voor het opleidingskrediet. Die studie is net afgerond. En ik bedoel dit letterlijk, ik kan de studie nog niet vrijgeven omdat ik ze nog niet helemaal heb kunnen bekijken. De aanmoedigingspremie voor het volgen van de opleiding is een van de instrumenten die de Vlaamse overheid inzet om de participatie aan opleiding voor werknemers te stimuleren. Volgens de administratieve gegevens is het aandeel van personen die een aanmoedigingspremie aanvragen voor opleidingen, vandaag heel laag. Het is onduidelijk waarom zo weinig werknemers een beroep doen op het instrument van aanmoedigingspremies om een opleiding te volgen. De studie onderzocht daarom het profiel van wie dat wel doet, dus van wie wel de aanmoedigingspremies gebruikt, de motieven en de drempels bij het aanvragen van de premie, de plaats van de aanmoedigingspremies binnen het veld van de opleidingsinstrumenten en de impact van het instrument. Zodra ik het eindrapport en het beleidsadvies vanuit mijn administratie heb, kan ik de studie vrijgeven.

U vroeg ook naar de aanpassingen. Voor de aanmoedigingspremies landingsbanen werd door de Vlaamse Regering afgesproken om het budget stabiel te houden op het niveau van 2012. De federale bijsturingen in het federale tijdskrediet die vanaf 1 september 2012 gelden, namelijk het optrekken van de leeftijd tot 55 jaar behoudens uitzonderingen en het optrekken van de minimumpensioenleeftijd naar 62 jaar in 2016, hebben sowieso een drukkend effect gehad op het aantal instromers in de landingsbanen. Daardoor bleef het effectieve budget voor de social profit in 2012 onder het gebudgetteerde budget voor dat jaar. 2013 heeft een

lager budget dan 2012. Op korte termijn stellen zich dus zeker geen budgettaire problemen, maar we moeten wel waakzaam blijven, want als we de leeftijdsgrens optrekken, komt er op een bepaald moment opnieuw een grote massa aan de start.

We zijn momenteel bezig met een aantal wijzigingen aan de aanmoedigingspremies. Ze bestaan in hoofdzaak in het doorvoeren van een koppeling tussen de federale onderbrekingsuitkeringen en de Vlaamse aanmoedigingspremies, en in een aantal technische aanpassingen die een aantal interpretatieproblemen uit het verleden zullen voorkomen. Het aangepaste besluit voor de social profit werd begin deze week, samen met nog enkele andere punten van wijziging die we wensen door te voeren, besproken met de betrokken sectorale sociale partners. Het is de bedoeling om – en tegen mijn gewoonte in geef ik u nu toch een timing – voor het zomerreces een aangepast besluit van de Vlaamse Regering te laten goedkeuren door de Vlaamse Regering.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, ik dank u voor het antwoord. “Voor het zomerreces” slaat wellicht enkel op het hoofdstukje over social profit?

Minister Philippe Muyters: Ja.

De heer Robrecht Bothuyne: U zit duidelijk niet stil. Er werden twee studies besteld waarvan één al is afgerond. Kan die, zodra die kan worden vrijgegeven, ook aan de commissie worden bezorgd, samen met de beleidsaanbevelingen van uw administratie?

De budgetten zijn uiteraard onder controle door de federale maatregelen, die wij in dezen uiteraard volgen.

De fundamentele vraag wordt hier echter niet gesteld noch beantwoord: wat is het nut van de aanmoedigingspremies? In het begin verwees u er even naar dat de combinatie van het federale en het Vlaamse systeem er eigenlijk voor zorgt dat mensen nauwelijks aan loon inboeten wanneer ze significant minder gaan werken. Het was federaal minister van Werk, Monica De Coninck, die een tijdje geleden het debat opnieuw aanzwengelde over de vraag of het wel altijd verstandig is om minder te gaan werken in een loopbaan. Dat heeft heel wat discussie losgeweekt, en ik denk dat we de discussie ook hier, in de schoot van de Vlaamse Regering, moeten durven aan te gaan.

Is het nuttig om mensen te stimuleren om minder te werken, tenzij er thematisch echt sterke redenen voor zijn zoals het opleidingskrediet dat heel nuttig kan zijn in functie van de verdere loopbaan? Moeten we de mensen die deze keuze maken, niet wijzen op de consequenties die de beslissing minder te werken in de toekomst op hun loopbaan kan en misschien zelfs zal hebben?

Dit is een fundamenteel debat. Er is een voorstel om het budget dat we nu aan tijdskrediet en premies besteden, aan kinderopvang te besteden. Op die manier kan dan de combinatie tussen arbeid en gezin worden gefaciliteerd. Het voorstel het integrale budget over te hevelen, is natuurlijk nogal kort door de bocht. We moeten die fundamentele vraag echter stellen. Ik hoop dat de minister de vraag nog in de loop van deze legislatuur zal stellen en met de sociale partners zal overleggen.

De legislatuur duurt niet lang meer. De minister gaat nu over tot een aantal kleinere aanpassingen. Ik hoop dat hij, bijvoorbeeld op basis van de studie over het opleidingskrediet, in de loop van de komende jaren met fundamentele aanpassingen zal komen en ervoor zal zorgen dat de hieraan bestede euro's effectief nuttig worden besteed.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Ik heb nog een kleine bedenking. Iemand die deeltijds werkt, kan tot 90 procent van het voltijds loon ontvangen. Wordt hierbij rekening gehouden met de kostprijs van, bijvoorbeeld, kinderopvang? Voor iemand die deeltijds werkt, is die kostprijs lager dan voor iemand die voltijds werkt. In de praktijk kan dit ertoe leiden dat iemand die

deeltijds werkt, een hoger nettoloon overhoudt dan iemand die voltijds werkt. Dit is gewoon een bedenking. Wordt ook met die bijkomende kosten rekening gehouden?

Minister Philippe Muylers: Ik denk het niet. We kijken naar het nettoloon. We mogen niet vergeten dat de kinderopvang in veel gevallen fiscaal aftrekbaar is. Daar zou ik dan ook rekening mee moeten houden. We hebben grosso modo met microsimulaties gewerkt. We zijn nagegaan waar we uitkomen. Verschillende elementen spelen hierbij een rol. Wie deeltijds werkt, kan misschien een aantal zaken zelf doen die anders aan, bijvoorbeeld, een strijkatelier zouden worden uitbesteed. Ik zou dan in het oog moeten houden welk economisch effect dit dan weer heeft. Er zouden daar dan uiteraard minder mensen nodig zijn. Dat is een moeilijke stap, die we niet hebben gezet.

De heer Bothuyne heeft er zelf op gewezen dat er sociaal overleg is geweest. Het huidig systeem is in het verleden het onderwerp van sociaal overleg geweest. Toen is, in de plaats van loon, voor dit systeem gekozen. Indien we dit systeem morgen veranderen, zullen we dat geld niet aan kinderopvang kunnen besteden. We zullen te horen krijgen dat we het dan maar als loon moeten uitbetalen. Dit zou de discussie niet vereenvoudigen.

De social profit is in dit verband de belangrijkste sector en krijgt met betrekking tot de aanmoedigingspremies het grootste bedrag. We mogen niet vergeten dat een aantal maatregelen net zijn genomen om die sector attractief te maken. Dit is het voorwerp van de studie die ik nu heb besteld. Door de sector attractief te maken, zorgen we voor een instroom. Aan de andere kant genereren we hiermee tegelijkertijd ook een capaciteitsprobleem. De vraag is hoe beide zich tot elkaar verhouden. Indien we de maatregelen zouden schrappen, zou er opnieuw minder instroom zijn en zouden bijgevolg grote tekorten ontstaan. Dit zou dan weer allerlei effecten hebben. Dat is het onderzoek dat ik heb besteld.

Zoals ik eerder al heb verklaard, proberen we maximaal, stap voor stap, wijzigingen door te voeren. Het gaat steeds om stappen waarvan we menen dat we ze nog kunnen zetten. Ik hoop naast de technische aanpassingen en de aanpassingen aan de federale beslissingen de komende maanden nog bijkomende stappen te kunnen zetten.

De heer Robrecht Bothuyne: Ik kijk uit naar de volgende stappen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het belang van ICT-profielen en economische migratie - 1893 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, mijn vraag om uitleg en de oorspronkelijk hieraan gekoppelde vraag om uitleg van de heer Van Malderen hebben betrekking op ICT-profielen en op het dossier van de economische migratie. Ik stel deze vraag om uitleg naar aanleiding van de communicatie van Agoria over het tekort aan ICT-profielen op onze arbeidsmarkt.

In 2012 heeft de VDAB 8852 vacatures voor informatici ontvangen. Die beroepen staan uiteraard bijna allemaal ook op onze lijst met knelpuntberoepen. Agoria heeft uitgerekend dat het tekort aan informatici tot een economisch verlies van 1,3 miljard euro leidt. We kunnen ons bij dergelijke berekeningen natuurlijk altijd vragen stellen. Het is echter duidelijk dat er een negatieve impact op onze economie is. Aangezien het belang van ICT groeit en er een tekort aan instroom vanuit het onderwijs in de sector is, vreest Agoria bovendien dat het tekort de komende jaren enkel zal toenemen.

Het onderwijs vormt vaak het belangrijkste recept om een dergelijk probleem op te lossen. Het is uiteraard belangrijk dat we ervoor zorgen dat ICT in functie van het STEM-actieplan (Science, Technology, Engineering and Mathematics) en dergelijke een plaats in ons onderwijs en in onze opleidingen krijgt. Agoria verwijst in dit verband specifiek naar de lerarenopleidingen. Daar zou meer aandacht aan technologie moeten worden besteed. Andere leden van het Vlaams Parlement hebben minister Smet hierover al vragen om uitleg gesteld.

Dergelijke oplossingen leiden uiteraard niet onmiddellijk tot resultaten. Door middel van ingrepen in het onderwijs kunnen we hopelijk de uitstroom verhogen en de ICT-profielen verbeteren. Dat kan echter pas binnen een paar jaar gebeuren. Ondertussen moeten we andere oplossingen zoeken voor het huidige tekort aan ICT'ers.

We kunnen en moeten uiteraard in eerste instantie naar onze binnenlandse arbeidsmarkt kijken. We moeten nagaan wie we door middel van een opleiding van de VDAB of van andere opleidingen in functie van de nood aan ICT'ers op de arbeidsmarkt kunnen bijscholen. Uiteraard betekent het ook dat we moeten kijken of we eventueel met buitenlandse arbeidskrachten deze vacatures kunnen invullen. De sector is daarmee al actief bezig en ziet het potentieel. Economische migratie kan dus een oplossing bieden voor onze knelpuntberoepen. Samenwerking met European Employment Services (EURES) en andere kan zeer nuttig zijn.

Minister, wat zult u ondernemen om dit specifieke knelpunt met betrekking tot de ICT-sector op te lossen? Graag uw visie op lange en korte termijn: wordt er overlegd met de minister van Onderwijs? Zal de VDAB extra acties ondernemen? Gebeurt er iets in het kader van SYNTRA? Graag verneem ik uw concrete acties en uw planning.

Kunt u een stand van zaken geven met betrekking tot het beleid inzake economische migratie? Enkele jaren geleden waren er nieuwe initiatieven, zoals de aanwezigheid van de VDAB op jobbeurzen in Zuid-Europese landen. Zijn er nog initiatieven ondernomen of gepland en hoe worden die geëvalueerd?

Hoever staat het met de werking van EURES en de rol van de VDAB daarin? Een jaar terug stond Vlaanderen op de veertiende plaats qua gebruik van EURES-netwerken in Europees verband. We scoorden niet meteen hoog. Ik ben benieuwd hoe we dezer dagen scoren.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik zal de vragen van de heer Van Malderen meenemen, ook al heeft hij die niet kunnen stellen.

In 2012 heeft de VDAB inderdaad 8000 openstaande vacatures ontvangen voor ICT-profielen. De beroepen zijn dan ook opgenomen in de knelpuntenlijst. Er is een grote krapte op de arbeidsmarkt, zowel kwantitatief als kwalitatief. Op dit moment, in 2013, zijn er 4000 geregistreerde vacatures in de VDAB-databank. Een deel van de 8000 is verwerkt, een deel is ingetrokken, een deel is ingevuld en een ander deel staat dus nog open.

Per jaar leidt de VDAB 900 werkzoekenden op voor een aantal functies in de ICT-sector. Een groot aantal vacatures zijn nichevacatures of zitten in hogere segmenten van de arbeidsmarkt. Om tegemoet te komen aan de specifieke noden van de arbeidsmarkt wordt daarom sterk ingezet op werkplekleren, zoals u weet, waarbij de individuele beroepsopleiding (IBO) zeker een van de speerpunten is. Zo verwerven de werkzoekenden de specifieke kennis in het bedrijf zelf. Tot eind mei zijn er van die 900 216 werkzoekenden gestart met een IBO-contract in de sector. De VDAB heeft in 2013 ook bijkomend een vernieuwd aanbod uitgebouwd via onderwijskwalificerende opleidingstrajecten op verschillende niveaus.

De bijscholing van oudere werknemers en werkzoekenden is zeker een piste die we verder bewandelen, zoals de heer Van Malderen vroeg. Via een degelijke competentiescreening kunnen werknemers en werkzoekenden met jobaspiraties in de ICT-sector toegeleid worden naar het specifieke opleidingsaanbod. Webleren heeft een groeiende impact. In 2012 werden ruim 2000 ICT-modules in webleren gevolgd, waarvan 500 met succes. We zien dat het

webleren voornamelijk wordt gedaan door werknemers, die daarmee een kans zien om in functie van hun verdere loopbaanontwikkeling bijscholing te volgen. Ook een 150-tal werkzoekenden volgt met succes ICT-webleermodules, en die moeten we tellen boven op de 900 van daarstraks, met het oog op eventuele verdere gerichte trainingen of bijscholingen, om een job in ICT te vinden. Webleren is een geëigend instrument om mensen op een efficiënte manier een idee te geven van de jobproblematiek en de competenties die je nodig hebt. Door de stijging van het aantal aanvragen voor webleren hebben we een bijkomende webcoach voor ICT aangetrokken, zodat het verder kan worden begeleid.

Voor de hogere profielen, die zoals gezegd nogal eens worden gevraagd, zetten we met de VDAB in op flexileren, een combinatie van webleren en workshops die opleidingen versnellen. Momenteel bestaat deze leervorm enkel voor grafische opleidingen, maar het zal worden uitgerold naar andere vakgebieden. Zo ziet u dat we ons aanpassen aan de vraag. Wat ook kan, is dat op vraag van de werkgever bijscholingen voor werknemers worden georganiseerd. Het is van strategisch belang, zeker in deze sector, dat de VDAB samenwerkt met de bedrijfswereid, de sectoren, het onderwijs en andere actoren, en de middelen bundelt om de complexe vraag naar competentieversterking kwalitatief en kwantitatief in te vullen.

Mijnheer Bothuyne, ik deel uw bezorgdheid over de instroom van voldoende ICT-talent op de arbeidsmarkt. Op korte termijn zal de VDAB in partnerschap met het bedrijfsleven en het onderwijs acties ondernemen voor die instroom. Er is het versterkt inzetten op opleidingen in eigen beheer in samenwerking met partners. Daarnaast is er het intensifiëren van het werkplekleren, via onder andere IBO, in samenwerking met het bedrijfsleven. Ik verwijs ook naar het webleren en de onderwijskwalificerende trajecten op verschillende niveaus. De ingeslagen weg moet worden versneld en versterkt. De VDAB participeert daarnaast ook actief in het STEM-programma, dat gisteren nog aan bod kwam bij de actuele vragen.

U weet ook, mijnheer Bothuyne, dat economische migratie een federale materie is. Maar ik denk niet dat u het daarover had, het gaat niet over de toegang tot het grondgebied of de toegang tot de arbeidsmarkt, wat vandaag nog federale bevoegdheden zijn. Wij hebben een uitvoerende taak en een controlerende taak op arbeidskaarten. Met de zesde staatshervorming zal er een mogelijkheid komen om een meer eigen beleid voor economische migratie te voeren. Arbeidsmigratie betekent voor mij een vraaggestuurde migratie in functie van de in te vullen vacatures. Om gericht competenties uit het buitenland aan te trekken, zonder het arbeidspotentieel in Vlaanderen te verdringen, moeten de arbeidsmarktbehoeften accuraat en snel in kaart gebracht worden. U kent dat principe.

Ik denk dat de meeste leden van deze commissie het eens zijn met een concentrische benadering. We kijken eerst wat er op de Vlaamse markt kan worden ingevuld, dan naar de andere gewesten, en dan de Europese en de internationale arbeidsmarkt.

De toegang tot de arbeidsmarkt in het algemeen zal ook vereenvoudigd worden door het invoeren van de 'single permit'-richtlijn.

De VDAB heeft in de maand mei deelgenomen aan drie jobbeurzen voor ingenieurs en ICT'ers: een in Portugal, een in Spanje en een in Cyprus. Deze beurzen werden telkens georganiseerd door de openbare diensten voor arbeidsbemiddeling in de respectieve landen, eveneens met werkgeversdeelname. Het is nu echter nog te vroeg voor een evaluatie daarvan.

Ook in het najaar zal de VDAB deelnemen aan een aantal beurzen in deze landen. Daarvoor liggen nog geen data vast.

Internationale bemiddeling is een integraal onderdeel van het reguliere dienstenaanbod van de VDAB. De VDAB maakt deel uit van het EURES-netwerk en zet dit netwerk actief in, in functie van de Vlaamse arbeidsmarktbehoefte. Ik beschik nog niet over de meest recente cijfers in verband met het aantal gebruikers.

De VDAB-EURES-consulenten zijn geïntegreerd in de lokale werkwinkels en werken ook onder supervisie van de regionale VDAB-teamleider. Ik veronderstel dat daarmee die werking ook is verbeterd.

De voorzitter: De heer Bothuynne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuynne: Als het een troost kan zijn, minister, over dat laatste punt heb ik ook een schriftelijke vraag ingediend. U krijgt dus nog de gelegenheid om te antwoorden.

Ik dank u voor uw antwoord. Het is duidelijk dat er bijkomende inspanningen nodig zijn, zeker voor deze sector waar de toegevoegde waarde groot is voor onze economie. De inspanningen gebeuren met wisselend succes. U hebt het over tweeduizend modules webleren waarvan 25 procent met succes wordt beëindigd. Dat is niet echt een grote succesratio. Ik kan me voorstellen waarom daar niet direct de hoogste scores in worden gehaald. Ik begrijp echter uit het aanwerven van een coach dat het de bedoeling is daaraan te werken en de inspanningen op te drijven. Dat geldt voor het geheel van de acties van de VDAB. We moeten die inspanningen opdrijven in overleg met de sector. De sector zal niet voor niets een noodkreet slaken zoals die van vorige week. Het lijkt me heel belangrijk om daar rekening mee te houden.

Wat het internationale aspect betreft, is het inderdaad zo dat de federale overheid over een belangrijke hefboom beschikt in de wetgeving. Vlaanderen kan echter een heel belangrijke partner zijn van de werkgevers die daar een beroep op willen doen. De inspanningen gebeuren, en ik ben al een tijdje vragende partij om die op te drijven. Ik ben benieuwd naar de resultaten tijdens de volgende maanden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■